

COMUNICATO n. 326 del 08/02/2022

Traduzione in mòcheno

PNRR ver en Trentino: de web sait

A naia web sait ver en Stòttplan ver za vongen bider u' ont hòltn hert en Trentin. De ist online de web sait van istituzional portal va de autonome Provinz va Trea't as gip de nochrichtn za bissn de naiekaitn as zuakearn en PNRR, gamòcht ver de lait, ver de bèrkn ont ver òlla de sèlln as belln eppes mear bissn. S ist runt laicht vinnen de leistn nochrichtn ver za bissn abia as der as der Plan kimmp u' ganommen as de trentinische lòntschòft, ont as s ist a vourtschbinn van balsch stòtt en europeische programm Next Generation EU (NGEU) ver za gem ompòrt en de pandemi. Der focus gip de datn ont de zeiln as hait sai' ont as òll to kemmen vernaiert, bavai s hòt naia regln oder bavai s kemmen derzua galeik naia regln schoa' u' pfònk.

“Der Trentin – sok der president va de Provinz Maurizio Fugatti – bill sai' an haupderstell ver za meing envire trong projektn van PNRR pet en zil za vernaiern de òllgamo' amministrazion, ver za gem gahassega ont birklege omportn en de lait. Der focus gamòcht drinn en istituzional portal va de Provinz mòcht pesser kennen de doi groas moglechkait. An mittl ver za kontroliarn sèll as hoast se “leing en dru” van PNRR ont van projektn gahenk, naiòrbetn ver de gamoa'schòft, ver en verpesser van Trentin va hait ont ver de jarder as hom za kemmen”.

Der provinzal asesor en birtschòft, suach ont òrbet naiòrbet, Achille Spinelli tschbinnt as der Plan derstellt a strategisce moglechkait ver en inser lòn. De Provinz hòt tschbunnen za gem kròft en gònze trentinische òllgamo'a'sistem as de moglechkaitn as gip der PNRR. Durch en naia strumentn abia s Regiarhittl ont de task force PNRR aa, zòmm pet de naiòrbetn van Gamoa'n. “Ber hom bolten gaòrbetet ver za gem omport en de groas noat va de pandemi – asou sok Spinelli -. Iaz miast men envire gea' pet de hilf, mòchen naia projektn ont nèt lai lain sa: de zuazoln van Stòttplan ver za vongen bider u' ont hòltn hert en Trentin ist der schupf as praucht ver za vongen bider u'”. De web sait, sok nou der asesor, “gip de moglechkait en de lait, en de bèrkn ont en òlla de sèll as enteresiart sai', za kemmen za bissn en kurza zaitn, benns hilf hòt ont abia as de òrbetn envire gea'. Bissn de sòchen ist runt bichte, ver òlla, ver òll ding ont ver òll sektor, bavai s kimmp s gip de moglechkait za bòcksn pesser”.

PNRR ver en Trentin: a plafond va 1,26 miliardn

Pet en rif za sai' koordiniart, de Provinz hòt augaleik a Regikabin ont an team va auskennlait PNRR, zòmm pet an grupp zòmmgaleik van Consorzio dei Comuni trentini pet de provinzalstruktur as òrbetet ver de lokalentn. De 19 auskennlait as toalnemmen en pool miasn verpessern de òrbet va de trentiner òllgamo' amministrazion, Autonome Provinz va Trea't ont Gamoa'n, en regiar va komplziarten ring as meichetn schbar mòchen de paitroger van PNRR.

En de leistn van genner 2022 der plafond van PNRR ausgem oder za gem aus en Trentin, ist va ungefer 1,26 miliardn, zòmm petn gèlt ver en zuchbypass va Trea't.

En de sait vinnt men s iberòllpilt van gèlt ver en lònt ont abia as austoalt kemmen de 6 Missionen van Plan.

Dòs ist bos as finz iaz ausgem kemmen ist:

Mission 1- Digitalizazion, vernaiern, kompetitivitet, kultur ont turismus: 29,72 milionen va euro ver 3 òrbetn, zbischn de beiln de auskennlait van PNRR ver za untermitteln de òllgamo'a'mministrazione ont s vernaiern van gschichtlegen derver;

Mission 2 – Grea'bècksl ont ekologesche transizion: 148,8 milionen va euro ver 14 òrbetn. En gònzn, òrbetn ver en radlverkear, vernaiern van bus ont van grea'zich, naia schualn ont vernaiern van òllgamo'a'bonenhaiser;

Mission 3 – Infrastrukturn ver en pahòtlech verkear: 930 milionen va euro ver an òrbet, as ist de zuchcirconvallazione va Trea't ver de nai groas linea van Brenner;

Mission 4 – Lear ont untersuach: 64,2 milionen va euro ver 6 òrbetn. Der focus iber en versterchern van leardinstn;

Mission 5 – Inklusion ont zòmmhòlten: 28,1 milionen va euro ver 12 òrbetn, en ring va de òrbet (projekt Gol ver za gem òrbet), van zòmmlem ont va de strategi van innbendeplatz;

Mission 6 – Tsunthait: 65 milionen va euro ver 11 òrbetn, iber de tsunthaitstrukturn ont de spiteldern ont en ring va de lear en vernaiern, untersuach ont digitalizazion van tsunthaitsistem.

En gònzn men zeilt 47 òrbetn.

Asou kurz: bos ist der PNRR

“Balschlònt va morg”, der Stòttplan ver za vongen bider u' ont hert hòltn en Trentin der ist drinn en programm Next Generation EU (NGEU), s packl va 750 miliarde va euro tschbunnen va de Union va de Europa enkein en de pandemia. S hòltet drinn a packl va strukturn bècksln ont gèltregiarn ver de zait 2021-2026. S gònze zeil ist va iber 235 miliarde: en de 191,50 miliarde van PNRR s gea' zòmm aa de 30,6 miliarde van Stòtt FNC ont de 13 miliarde van ReactEU. Turch der Next Generation Eu billt men vourtrong a stòrcha vernaierung ver za mòchen bòcksn de birtschòft va de europa ver de bècksl va de ekologi, de digitalizzazion, va de kompetitività va de u'lear ont va de socialsait, lòntbèrk ont va de sait.

Ver sèll as keart en PNRR s toalt se aus en 6 missionen as sai' saitn pet hauptemen va bou as men òrbetet as sai' kemmen tscherlt abia de 6 pilastre van Next Generation EU. De missionen toaln se aus en Componenti as sai' saitn va òrbetn as hom òndra riven austoalt nou en 197 messn (zbischn gèltregiarn ont Bècksln).

De glaichen secks missionen van PNRR sai autoalt en drai Assi va strategie pet en glaiche livell va de europa: digitalizzazion ont naiaòrbetn, ekologi bècksl, social inclusion. S kemmen gamòcht aa drai haupbichtekaitn: glaichn rèchtn za hom zbischn generazioni, va sait ont lònt.

Der zil glaich ver en gònze sistem van Lònt, abia as ist ver en zil ver de “Italia domani”, ist der sèll za lòngeppes bichte en de jungen as kemmen, asou za mòchen bòcksn de birtschòft nou stercher ont pessèr. An òndern zil ist der sèll za paun an lònt zòmpaut gamòcht pet a gamoa'amministrazione as pesser funziart pet naiekaitn ont digitalet, ont nou de verkearnmittln modern as derhòltse ont as de lait meing sa òlla prauchen, an òrbetmòrk mear dèster ont as schauk nèt de sait van lait oder bos ver a generazion as sai'; de òllgamo'a'krònkendinstn as gea' no en de zaitn ont glaim en de lait.

Der link as de sait

<https://www.provincia.tn.it/Argomenti/Focus/PNRR-Piano-Nazionale-di-Ripresa-e-Resilienza>

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamoaschòft Hoa Valzegu' ont Bersntol
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Comunità Alta Valsugana e Bersntol)

(cdt)